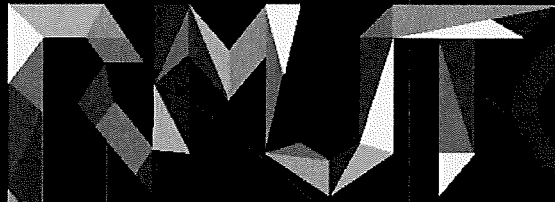

Creative RMUT and Sustainable Innovation for Thailand 4.0

The 9th Rajamangala University of Technology National Conference

The 8th Rajamangala University of Technology International Conference

August 7th- 9th, 2017 at Impact Muang Thong Thani Exhibition and Convention

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 9
“ราชมงคลสร้างสรรค์กับนวัตกรรมที่ยั่งยืนสู่ประเทศไทย 4.0”

- ◆ มนุษยศาสตร์ สังคมวิทยาและการศึกษา
- ◆ เกษตรศาสตร์สร้างสรรค์
- ◆ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
- ◆ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปกรรม และงานสร้างสรรค์
- ◆ วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
- ◆ การบริการวิชาการสู่สังคม
- ◆ เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ

ราชมงคลสร้างสรรค์กับนวัตกรรมที่ยั่งยืนสู่ประเทศไทย 4.0

คำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ที่ ๐๖๔๒ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกองบรรณาธิการจัดทำรายงานสืบเนื่อง (Proceedings)

การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๙ (9th RMUTNC)

และการประชุมวิชาการนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๘ (8th RMUTIC)

ด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๘ แห่ง กำหนดจัดการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๙ (9th RMUTNC) และการประชุมวิชาการนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๘ (8th RMUTIC) ในวันที่ ๗ - ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดทำรายงานสืบเนื่องการประชุม (Proceedings) ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๙ (9th RMUTNC) และการประชุมวิชาการนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๘ (8th RMUTIC) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกองบรรณาธิการจัดทำรายงานสืบเนื่องการประชุม (Proceedings) ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลฯ ดังนี้

๑. ที่ปรึกษา

๑. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
๒. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
๓. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
๔. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๕. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๖. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๗. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
๘. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๙. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	กรรมการ

/๔. ผู้อำนวยการ...

๔. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์

๓. คณะกรรมการกองบรรณาธิการ

๑. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ประธานกรรมการ
๒. รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมงานวิจัย กรรมการ
๓. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะวิศวกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรฤกษ์ เขยชื่น) กรรมการ
๔. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพนภา จุลโลบล) กรรมการ
๕. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะศิลปศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ ใจบุญ) กรรมการ
๖. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ กรรมการ
(อาจารย์ไสร็จ พฤตมิโกมล)
๗. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
คณะอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว กรรมการ
(ดร.นิภารัตน์ สายประเสริฐ)
๘. รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี (ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิวัฒน์ มุณีแก้ว) กรรมการ
๙. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ วิทยาลัยเพาะช่าง กรรมการ
(อาจารย์นิลุบล ขอรวมเดช)
๑๐. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกุล จันทโคติกา)
๑๑. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย กรรมการ
วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนรัตนโกสินทร์
(ดร.เอกสิทธิ์ นุกูลเจริญลาภ)

/๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...

๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตริงตา แผลมสมุทร	กรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กษศร หัสโรค์	กรรมการ
๑๔. ดร.ธีรินทร์ คงพันธ์	กรรมการ
๑๕. ดร.สิริวรรณพิชา ธนจิราวัฒน์	กรรมการ
๑๖. ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์	กรรมการ
๑๗. นางสาวญานิศา โพธิ์ไพชยนต์	กรรมการ
๑๘. นางสาวพัชรี สุขสมัย	กรรมการ
๑๙. นางสาวรารักษ์ หะรังศรี	กรรมการ
๒๐. รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนางานวิจัย	กรรมการและเลขานุการ
๒๑. นางสาวรารัตน์ วัฒนชนโนบล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นางสาวสมกมล ภัทรกิจโสภณ	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำเอกสารรายงานสืบเนื่องการประชุม (Proceedings)

๔. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัยระดับชาติ

๑. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	ประธานกรรมการ
สาขาเกษตรศาสตร์สร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงฤทัย อ่างโชติ	กรรมการ
๓. ดร.กฤติกา นรจิตร์	กรรมการ
๔. ดร.กฤษณ์ สงวนพวง	กรรมการ
๕. ดร.ชลธิชา สารวงษ์	กรรมการ
๖. ดร.พิมพ์ชญา อธิธิวัฒน์พงศ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	
๗. รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ พรสุริยา	กรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์สุชาติ ชัยวรกุล	กรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชงโค แซ่ตั้ง	กรรมการ
๑๐. ดร.ชัยวัฒน์ มกรเพศ	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมจิตร ถนอมวงศ์วัฒน์	กรรมการ
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา ธนกาญญา	กรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี สวาสดิ์ธรรม	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	
๑๔. รองศาสตราจารย์ ดร.พรณระพี อำนวยสิทธิ์	กรรมการ
๑๕. รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาติ หาญวงษา	กรรมการ
๑๖. ดร.กัญญณัช ศิริธัญญา	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินุช สุจริต	กรรมการ
	/๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...

๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา ภูมิ	กรรมการ
๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร ธารางกูร	กรรมการ
๒๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวุฒิ เกิดปราง	กรรมการ
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิรินาถ ศรีอ่อนนวล	กรรมการ
๒๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.องอาจ อินทร์สังข์	กรรมการ
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา ไส้เกื้อ	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๒๔. รองศาสตราจารย์ ดร.รวิวรรณ เต็มขั้นมณี	กรรมการ
๒๕. รองศาสตราจารย์เจษฎา อีสหาะ	กรรมการ
๒๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัยวิท เถลิมนนท์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	
๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิพันธ์ วงศ์สุทธาวาส	กรรมการ
๒๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลันธร วิชาศิลป์	กรรมการ
๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรประภา ขุนถนอม	กรรมการ
สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	
๓๐. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูล สีใส	กรรมการ
๓๑. รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ชยากรโคภิต	กรรมการ
๓๒. รองศาสตราจารย์ประภัสร์ ศิริสัมพันธ์นาวา	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
๓๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนงกรณ์ กุณทลบุตร	กรรมการ
๓๔. รองศาสตราจารย์ ดร.สุตาพร กุณทลบุตร	กรรมการ
๓๕. รองศาสตราจารย์วสันต์ กันอ้า	กรรมการ
๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กล้าหาญ ฌ น่าน	กรรมการ
๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษมา คำพิทักษ์	กรรมการ
๓๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติกร ภมรปฐมกุล	กรรมการ
๓๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภา ทองคง	กรรมการ
๔๐. ดร.สุรมงคล นิมจิตต์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	
๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชฎามัทร์ กี่อารีโย	กรรมการ
๔๒. ดร.ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี	กรรมการ
๔๓. ดร.ธนชัย ทัฬหมงคล	กรรมการ
๔๔. ดร.อารีย์ มัยยังพงษ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
๔๕. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี ฉิรินัง	กรรมการ
๔๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพนภา จุลโลบล	กรรมการ
๔๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิภาส โพธิ์ทองแสงอรุณ	กรรมการ
๔๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมร ผ่องพุฒิ	กรรมการ
/๔๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...	

๕๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี	กรรมการ
๕๐. ดร.ชฎามัญญ์ ปิยะวิบูลย์	กรรมการ
๕๑. ดร.ธัญนันท์ วรเศรษฐพงษ์	กรรมการ
๕๒. ดร.มาลัย กมลสกุลชัย	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	
๕๓. ดร.พรหทัย ตันท์จิตานนท์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
๕๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญหทัย ใจเปี่ยม	กรรมการ
๕๕. ดร.พัชรินทร์ บุญนุ่น	กรรมการ
๕๖. ดร.เบญจลักษณ์ เข้มคุ้ม	กรรมการ
๕๗. ดร.วัลภา พัฒนา	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๕๘. รองศาสตราจารย์ดุขฎิ พรหมทัต	กรรมการ
๕๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา แสนสุข	กรรมการ
๖๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริมา แก้วเกิด	กรรมการ
๖๑. ดร.จันทิมา เอกวงษ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	
๖๒. ดร.พสุธิดา ตันตราจิด	กรรมการ
มหาวิทยาลัยบูรพา	
๖๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กุลสวัสดิ์	กรรมการ
๖๔. ดร.ธงชัย ทองมา	กรรมการ
๖๕. ดร.วุทธิชัย ลิ้มอรุณทัย	กรรมการ
๖๖. ดร.อรุณรุ่ง เอื้ออารีสุขสกุล	กรรมการ
มหาวิทยาลัยพะเยา	
๖๗. ดร.จุมภฏ สนิทธางกูร	กรรมการ
๖๘. ดร.อุษณีย์ รัศมีวงษ์จันทร์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	
๖๙. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญปวีณ์ รัตน์พงศ์พร	กรรมการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร	
๗๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก	กรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	
๗๑. ดร.เอิบ พงษ์หงอ	กรรมการ
หน่วยงานภาคเอกชน	
๗๒. ดร.ชาติชาย คงเพชรดิษฐ์	กรรมการ
สาขาการบริการวิชาการสู่สังคม	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	
๗๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ อนันต์วราพงษ์	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๗๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุทธิพร บุญส่ง กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๗๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรรัตน์ ดวงสุวรรณ กรรมการ

๗๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดชา จันทร์ศิริ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๗๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์ กรรมการ

๗๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยยะ ธนพัฒน์ศิริ กรรมการ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

๗๙. ดร.เพชรรัตน์ เจริมรอด กรรมการ

สาขามนุษยศาสตร์ สังคมวิทยาและการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๘๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา สำเร็จผล กรรมการ

๘๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เผ่าชู กรรมการ

๘๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล พิชญ์ไพบุลย์ กรรมการ

๘๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ อนันต์วราพงษ์ กรรมการ

๘๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครวุฒิ จินดานุรักษ์ กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

๘๕. ดร.ชัยวัฒน์ หฤทัยพันธ์ กรรมการ

๘๖. ดร.ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๘๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว กรรมการ

๘๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุทธิพร บุญส่ง กรรมการ

๘๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทียมยศ ปะสาวะโน กรรมการ

๙๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์ กรรมการ

๙๑. ดร.รสริน เจริมไธสง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๙๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ โพธิ์พูกษานันท์ กรรมการ

๙๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคพันธ์ ศาลาทอง กรรมการ

๙๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ พรเจริญ กรรมการ

๙๕. ดร.กวิทธิ์ ศรีสัมฤทธิ์ กรรมการ

๙๖. ดร.นิตากร ไพบุลย์ศิลป์ กรรมการ

๙๗. ดร.นิตินันท์ ศรีสุวรรณ กรรมการ

๙๘. ดร.วิชพร เทียบจัตุรัส กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๙๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรึงตา แผลมสมุทร กรรมการ

๑๐๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หงษ์ศิริ ภัยโยติลภชัย กรรมการ

๑๐๑. ดร.จินตนา ฉัตรบุรุษานันท์ กรรมการ

/๑๐๒. ดร.นิภารัตน์...

๑๐๒. ดร.นิภารัตน์ สายประเสริฐ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	กรรมการ
๑๐๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ บัวเจริญ	กรรมการ
๑๐๔. ดร.นิวัตร มูลปา	กรรมการ
๑๐๕. ดร.ศักรินทร์ ภู่นาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	กรรมการ
๑๐๖. รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐทิศา โจรจนประศาสน์	กรรมการ
๑๐๗. รองศาสตราจารย์ทรงศนีย์ ศิริศรี	กรรมการ
๑๐๘. ดร.สุคนธ์ ภู ระนอง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	กรรมการ
๑๐๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เนาวรัตน์ อินทรประสิทธิ์	กรรมการ
๑๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์แจ่มจันทร์ บุญโญปกรณ์	กรรมการ
๑๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลลดา ทวีคุณ	กรรมการ
๑๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงจันทร์ สีนโพธิ์	กรรมการ
๑๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยโทธนุ ทดแทนคุณ	กรรมการ
๑๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทวี วงษ์เสถียร	กรรมการ
๑๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดา แพรภักทรพิศุทธิ์	กรรมการ
๑๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายหยุด อุไรสกุล	กรรมการ
๑๑๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดา งามเหลือ	กรรมการ
๑๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำไพวรรณ ทัพเป็นไทย	กรรมการ
๑๑๙. ดร.ธนภูมิ ปองแสงี่ยม	กรรมการ
๑๒๐. ดร.ธารณี นวสินธุ์	กรรมการ
๑๒๑. ดร.นันทยา คงประพันธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	กรรมการ
๑๒๒. ดร.ณัฐพัชร มณีโรจน์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	กรรมการ
๑๒๓. ดร.ววรรษพร อารยะพันธ์ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๒๔. ดร.วสันต์ สุทธาวาศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	กรรมการ
๑๒๕. ดร.ประพนธ์ เล็กสุมา	กรรมการ
๑๒๖. ดร.นิโรธ เดชกำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	กรรมการ
๑๒๗. ดร.ปรีณธ์ ชินโชติ สาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	กรรมการ
๑๒๘. ศาสตราจารย์ ดร.อลงกลด แทนอมทอง	กรรมการ
๑๒๙. รองศาสตราจารย์ชนิษฐา เจริญลาภ	กรรมการ
/๑๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...	

๑๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรมล วรสิขัฐ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	กรรมการ
๑๓๑. รองศาสตราจารย์ดร.สุธัญญา พรหมสมบุญ	กรรมการ
๑๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภาพร ก้านทอง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
๑๓๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลอลักษณ์ เสถียรรัตน์	กรรมการ
๑๓๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันททิพ สกฤตเชมฤทัย	กรรมการ
๑๓๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรียาภรณ์ ไชยสัตย์	กรรมการ
๑๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณศุข ทองพูล	กรรมการ
๑๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิงห์โต สกฤตเชมฤทัย	กรรมการ
๑๓๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติพัฒน์ อนุรักษ์ถานนท์	กรรมการ
๑๓๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรสา ไวรกรกิจ	กรรมการ
๑๔๐. ดร.อัคคพงษ์ พันธุ์พุกษ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	กรรมการ
๑๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ จันทร์สุวรรณ	กรรมการ
๑๔๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริน สีระธนกุล	กรรมการ
๑๔๓. ดร.กฤษฎา เหล็กดี	กรรมการ
๑๔๔. ดร.กัลทิมา เขาว์ชาญชัยกุล	กรรมการ
๑๔๕. ดร.ชัชวาล ศรีภักดี	กรรมการ
๑๔๖. ดร.ชาญวิทย์ ปราบพยัคฆ์	กรรมการ
๑๔๗. ดร.ณิศรา สุทธิสังข์	กรรมการ
๑๔๘. ดร.ดวงฤทัย นิคมรัฐ	กรรมการ
๑๔๙. ดร.ธนพงศ์ สารีอินทร์	กรรมการ
๑๕๐. ดร.ปิยะพงษ์ ปานแก้ว	กรรมการ
๑๕๑. ดร.วรินธร บุญยะโรจน์	กรรมการ
๑๕๒. ดร.วีไลวรรณ สีนะกุล	กรรมการ
๑๕๓. ดร.สุนิสา สายอุปราข มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	กรรมการ
๑๕๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ ใจบุญ	กรรมการ
๑๕๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ อมรศักดิ์ชัย	กรรมการ
๑๕๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานินทร์ ปัจจุโส	กรรมการ
๑๕๗. ดร.เบญจมาศ ไชยลาภ	กรรมการ
๑๕๘. ดร.ธเนศวร นวลใย	กรรมการ
๑๕๙. ดร.มนตรี ฉายสว่าง	กรรมการ
๑๖๐. ดร.สุภักดิ์ เฝียงสูงเนิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	กรรมการ
๑๖๑. รองศาสตราจารย์มุกดา สุขสวัสดิ์	กรรมการ
๑๖๒. ผศ.ดร.เพ็ญศรี เพ็ญประไพ	กรรมการ
๑๖๓. ผศ.ดร.ฉานิกา แชน่่ง ชุกกลิ่น	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

๑๖๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพต พุ่มศรีภานนท์	กรรมการ
๑๖๕. ดร.ชวัลวิทย์ คุ่มทรัพย์	กรรมการ
๑๖๖. ดร.ณัฐพงศ์ วงศ์ดำเนิน	กรรมการ
๑๖๗. ดร.ดวงหทัย สิงห์คะ	กรรมการ
๑๖๘. ดร.ธีระยุทธ เฟลิดพริ้ง	กรรมการ
๑๖๙. ดร.พรพรรณ รัตนสัจจะ	กรรมการ
๑๗๐. ดร.รุจิรา คงนุ้ย	กรรมการ
๑๗๑. ดร.วิชนี มีธยม	กรรมการ
๑๗๒. ดร.ศศิกานต์ สุวรรณประทีป	กรรมการ
๑๗๓. ดร.สามารถ ต่ายขาว	กรรมการ
๑๗๔. ดร.สุธิษา เละเซ็น	กรรมการ

สาขาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๑๗๕. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี คู่สุขธรรม	กรรมการ
๑๗๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพร ความภีร์ภาพพันธ์	กรรมการ
๑๗๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เผ่าชู	กรรมการ
๑๗๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวภูมิ จินดานุรักษ์	กรรมการ
๑๗๙. ดร.เฉียบวุฒิ รัตนวิไลสกุล	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

๑๘๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ถาวร ธีระเวชญาณ	กรรมการ
๑๘๑. ดร.ทองศักดิ์ อิ่มใจ	กรรมการ
๑๘๒. ดร.วันโชค เครือหงษ์	กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๑๘๓. รองศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ ลังกาพินธุ์	กรรมการ
๑๘๔. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยัง ปลั่งกลาง	กรรมการ
๑๘๕. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรินทร์ ปัทมวรคุณ	กรรมการ
๑๘๖. รองศาสตราจารย์ผ่องศรี ศิวราศักดิ์	กรรมการ
๑๘๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิมะพงศ์	กรรมการ
๑๘๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรี ศรีนนท์ฉัตร	กรรมการ
๑๘๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดารัตน์ มณีเจริญ	กรรมการ
๑๙๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา ประสาทแก้ว	กรรมการ
๑๙๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญฤทธิ์ ประสาทแก้ว	กรรมการ
๑๙๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุรส์กร อยู่เย็น	กรรมการ
๑๙๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปภรณ์เกียรติ์ เสวตเมธิกุล	กรรมการ
๑๙๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิติศานต์ กร้ามาตร	กรรมการ
๑๙๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธพล ทองอินทร์คำ	กรรมการ
๑๙๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธชัย ศิลปวิจารณ์	กรรมการ

/๑๙๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...

๑๔๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารุณี อริยะวิริยนันท์	กรรมการ
๑๔๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรชัย โรยนรินทร์	กรรมการ
๑๔๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ต่อสกุล	กรรมการ
๒๐๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวกร อ่างทอง	กรรมการ
๒๐๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรพงษ์ ภาวสุปรีย์	กรรมการ
๒๐๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิงโต สกุลเขมฤทัย	กรรมการ
๒๐๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนัน ปานสาคร	กรรมการ
๒๐๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ อินทร์แหยม	กรรมการ
๒๐๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริชัย แดงเอม	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	
๒๐๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช ศศิธร	กรรมการ
๒๐๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ วีรานุกูล	กรรมการ
๒๐๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนพล มงคลรัตนาสีทธิ์	กรรมการ
๒๐๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ พรเจริญ	กรรมการ
๒๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ ภูผา	กรรมการ
๒๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร วุฒิพัฒน์พันธ์	กรรมการ
๒๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติา เกตุดี	กรรมการ
๒๑๓. ดร.คมพันธ์ ชมสมุท	กรรมการ
๒๑๔. ดร.ประกอบ ขาติภักดิ์	กรรมการ
๒๑๕. ดร.ผกามาศ ชูสิทธิ์	กรรมการ
๒๑๖. ดร.รัตนาวลี ไม้สัก	กรรมการ
๒๑๗. ดร.วิภา จักรชัยกุล	กรรมการ
๒๑๘. ดร.วีรวรรณ จันทนะทรัพย์	กรรมการ
๒๑๙. ดร.สิงห์แก้ว ปือกเท็ง	กรรมการ
๒๒๐. ดร.สุกัญญา เขิตขงาม	กรรมการ
๒๒๑. ดร.สุจิรา ไชยกุลสินธุ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
๒๒๒. รองศาสตราจารย์ ดร.สำเริง รักซ้อน	กรรมการ
๒๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรฤกษ์ เขยชื่น	กรรมการ
๒๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์พงษ์ ศรีสถิต	กรรมการ
๒๒๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกริช ละวรรณวงษ์	กรรมการ
๒๒๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ ตริตรง	กรรมการ
๒๒๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจนศักดิ์ เอกบูรณะวัฒน์	กรรมการ
๒๒๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพล กลิ่นบุญ	กรรมการ
๒๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสพโชค ใ้ทองคำ	กรรมการ
๒๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต กิตติสุวรรณ	กรรมการ
๒๓๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐศักดิ์ พรพุดศิริ	กรรมการ
๒๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิวัฒน์ ภูเก็ม	กรรมการ
๒๓๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิศิษฐ์ ลีลามาติกุล	กรรมการ

๒๓๔. ดร.เอกสิทธิ์ นฤกุลเจริญลาภ	กรรมการ
๒๓๕. ดร.คณณ สุจारी	กรรมการ
๒๓๖. ดร.ชานนท์ บุญมีพิพิธ	กรรมการ
๒๓๗. ดร.ชัยพร ปานยินดี	กรรมการ
๒๓๘. ดร.ติณณภาพ แพงผม	กรรมการ
๒๓๙. ดร.ณัฐวดี สุวรรณภูมิ	กรรมการ
๒๔๐. ดร.ทศพล ทิพย์โพธิ์	กรรมการ
๒๔๑. ดร.ธีรินทร์ คงพันธ์	กรรมการ
๒๔๒. ดร.บวรกิตติ เนคมานุรักษ์	กรรมการ
๒๔๓. ดร.ปรัชญา มงคลไวย์	กรรมการ
๒๔๔. ดร.พิชชานันท์ วงศ์ศิริธร	กรรมการ
๒๔๕. ดร.พิมลพรรณ เนียมกลาง	กรรมการ
๒๔๖. ดร.รัตติกาล ชันธุ์เครือ	กรรมการ
๒๔๗. ดร.สันติ ไทยยีนวงษ์	กรรมการ
๒๔๘. ดร.สำเนียง องสุพันธ์กุล	กรรมการ
๒๔๙. ดร.อนุชิต ฮันเย็ก	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	
๒๕๐. รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล โอฬารไพโรจน์	กรรมการ
๒๕๑. รองศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติน์ โจลานันท์	กรรมการ
๒๕๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพร พัชประภิติ	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
๒๕๓. รองศาสตราจารย์จรูญ เจริญเนตรกุล	กรรมการ
๒๕๔. รองศาสตราจารย์สุชาติ เย็นวิเศษ	กรรมการ
๒๕๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุวัฒน์ เจริญจิต	กรรมการ
๒๕๖. ดร.กীরติ อินทวิเศษ	กรรมการ
๒๕๗. ดร.ชยานิชฎ์ บุญสนิท	กรรมการ
๒๕๘. ดร.ชัชฎา หนูสาย	กรรมการ
๒๕๙. ดร.อาคม ลักษณะสกุล	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๒๖๐. รองศาสตราจารย์นภัทร วิจารณ์พินทร	กรรมการ
๒๖๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสพิรุฬห์ ศรีสำเร็จ	กรรมการ
๒๖๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา กันทะพะเยา	กรรมการ
๒๖๓. ดร.บุญธิดา ชุนงาม	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	
๒๖๔. รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณท์ เกิดชื่น	กรรมการ
๒๖๕. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ศักดิ์ ธรรมโชติ	กรรมการ
๒๖๖. รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต กฤตาคม	กรรมการ
๒๖๗. รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ อมตฉายา	กรรมการ
๒๖๘. รองศาสตราจารย์สมสิน วาขุณฑ	กรรมการ
๒๖๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์...	

๒๖๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา สมณา	กรรมการ
๒๗๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมเกียรติ ศรีศิลา	กรรมการ
๒๗๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลงพิน เพ็ชรภูมิพงศ์	กรรมการ
๒๗๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภฤติเดช บัวใหญ่	กรรมการ
๒๗๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระยุทธ สืบสุข	กรรมการ
๒๗๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ชันติโกมล	กรรมการ
๒๗๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรเดช สุวิทยารักษ์	กรรมการ
๒๗๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มงคล คูพิมาย	กรรมการ
๒๗๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณรีย์ วงศ์ไตรรัตน์	กรรมการ
๒๗๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ศรีเมือง	กรรมการ
๒๗๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศตคุณ เดชพันธ์	กรรมการ
๒๘๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ศรีสกุลเดียว	กรรมการ
๒๘๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัตน์ วรรณศรี	กรรมการ
๒๘๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพล วรรณพันธ์	กรรมการ
๒๘๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุบล สุริพล	กรรมการ
๒๘๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย คล้ายคลัง	กรรมการ
๒๘๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธวัช วิวัฒน์เจริญ	กรรมการ
๒๘๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นัฐวดี ทิพย์โยธา	กรรมการ
๒๘๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ เพื่อนหมื่นไวย์	กรรมการ
๒๘๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันธ์พงศ์ อภิชาติกุล	กรรมการ
๒๘๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรกต ทิวสิงห์	กรรมการ
๒๙๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรพล นาคทอง	กรรมการ
๒๙๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชชุพงษ์ วิบูลเจริญ	กรรมการ
๒๙๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิษุทธิ์ จันทะรี	กรรมการ
๒๙๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัตน์ หวังเขื่อนกลาง	กรรมการ
๒๙๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ อภิสัทธ์ภิญโญ	กรรมการ
๒๙๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิชัย สง่างาม	กรรมการ
๒๙๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทัศน์ ยอดเพชร	กรรมการ
๒๙๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ วัชรโรภากุล	กรรมการ
๒๙๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรินทร์ อ่อนน้อม	กรรมการ
๒๙๙. ดร.เกตุกาญจน์ ไชยขันธุ์	กรรมการ
๓๐๐. ดร.เชิดศักดิ์ สุขศิริพัฒน์พงศ์	กรรมการ
๓๐๑. ดร.ไมตรี พลสงคราม	กรรมการ
๓๐๒. ดร.คำภี จิตชัยภูมิ	กรรมการ
๓๐๓. ดร.จักษดา อ่างวงษ์	กรรมการ
๓๐๔. ดร.จันทนา สันทัดพร้อม	กรรมการ
๓๐๕. ดร.จารินี จงปลื้มปิติ	กรรมการ
๓๐๖. ดร.จิตติวัฒน์ นิธิกาญจนธาร	กรรมการ
๓๐๗. ดร.ณัฐกฤตา ประเสริฐโสภา	กรรมการ
	/๓๐๘. ดร.ณอมศักดิ์...

๓๐๘. ดร.ณอมศักดิ์ โสภณ	กรรมการ
๓๐๙. ดร.ธนากร ภูเงินชา	กรรมการ
๓๑๐. ดร.นวลละออง สระแก้ว	กรรมการ
๓๑๑. ดร.นุชนาฏ ฝาเพ็ยม	กรรมการ
๓๑๒. ดร.ประจวบ อินระวงศ์	กรรมการ
๓๑๓. ดร.พลเทพ เวงสูงเนิน	กรรมการ
๓๑๔. ดร.พินิจ ศรีธรร	กรรมการ
๓๑๕. ดร.ยุกติทัศน์ ขวานนท์พิทักษ์	กรรมการ
๓๑๖. ดร.รตินันท์ เหลื่อมพล	กรรมการ
๓๑๗. ดร.รัฐพล สมณา	กรรมการ
๓๑๘. ดร.วิหวัศ สิงห์สังข์	กรรมการ
๓๑๙. ดร.สมพินิจ เหมืองทอง	กรรมการ
๓๒๐. ดร.สุจิตรา อุ้นเรือน	กรรมการ
๓๒๑. ดร.อนิวัรรต หาสุข	กรรมการ
๓๒๒. ดร.อภิญา อินทร์นอก	กรรมการ

สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปกรรม และงานสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๓๒๓. รองศาสตราจารย์ ดร.ปานฉิษฐ์ อินทร์คง	กรรมการ
--	---------

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

๓๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรจิต พิระพัฒน์กุล	กรรมการ
---	---------

๓๒๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารี เลาะเหม็ง	กรรมการ
---------------------------------------	---------

๓๒๖. ดร.ศศิธร คล้ายชม	กรรมการ
-----------------------	---------

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๓๒๗. รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ฐรี	
---------------------------------	--

๓๒๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเรือง สมประจบ	กรรมการ
---	---------

๓๒๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิระ แสงรัมย์	กรรมการ
---	---------

๓๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิทยา พิมพ์สิทธิ์	กรรมการ
--	---------

๓๓๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรชา ไวรวิกิจ	กรรมการ
--------------------------------------	---------

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๓๓๒. ดร.กวิทธิ์ ศรีสัมฤทธิ์	กรรมการ
-----------------------------	---------

๓๓๓. ดร.สาธิต เหล่าวัฒนพงษ์	กรรมการ
-----------------------------	---------

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๓๓๔. รองศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ชัยชาญ จันทร์ศรี	กรรมการ
---	---------

๓๓๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษกรก สุกทัศน์ ณ อยุธยา	กรรมการ
---	---------

๓๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬาลักษณ์ ไพบุลย์พุ่มเฟื่อง	กรรมการ
---	---------

๓๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรางคณา นิ่มเจริญ	กรรมการ
--	---------

๓๓๘. ดร.รุปณี รัตนถาวร	กรรมการ
------------------------	---------

๓๓๙. ดร.บันลือ ขอรวมเดช	กรรมการ
-------------------------	---------

/มหาวิทยาลัย...

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

๓๔๐. รองศาสตราจารย์ ดร.ตระกูลพันธ์ พัทธเมธา	กรรมการ
๓๔๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล มโนวงศ์	กรรมการ
๓๔๒. รองศาสตราจารย์วันชัย เพ็ญแดง	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
๓๔๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ปิยาภรณ์ อรมุต	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๓๔๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ จำรัสจรุงผล	กรรมการ
๓๔๕. ดร.ขจรศักดิ์ เจ้ากรมทอง	กรรมการ
๓๔๖. ดร.อรวิจิ อมรสิทธิ์ตระกูล	กรรมการ
๓๔๗. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา	กรรมการและเลขานุการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
๓๔๘. รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนางานวิจัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
๓๔๙. รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมงานวิจัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	

หน้าที่ พิจารณาและประเมินบทความวิจัยระดับชาติ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขบทความวิจัย
ให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการ

๕. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัยระดับนานาชาติ

๑. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย	ประธานกรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
สาขาเกษตรศาสตร์สร้างสรรค์	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงฤทัย อารังโชติ	กรรมการ
๓. ดร.กฤติกา นรจิตร์	กรรมการ
๔. ดร.กฤษณ์ สงวนพวง	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ จิตรเจริญ	กรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิอร โฉมศรี	กรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี ตั้งระเปียบ	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๘. รองศาสตราจารย์ ดร. รวีวรรณ เต็มขั้นมณี	กรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาติดา บุญเลิศสินรินทร์	กรรมการ
๑๐. ดร.วิจิตรา เหลียวตระกูล	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรประภา ชุณณอม	กรรมการ

สาขาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติกร ภมรปฐมกุล กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกุล จันทโคติกา กรรมการ

๑๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภร ภิญโญฉัตรจินดา กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลัดดาวัลย์ สำราญ กรรมการ

๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสุธิตา นุริตมนต์ กรรมการ

๑๗. ดร.สุภาวดี สุชีชีพ มออสต์ กรรมการ

สาขามนุษยศาสตร์ สังคมวิทยาและการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๑๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล พิชญไพบุลย์ กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๑๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภร ภิญโญฉัตรจินดา กรรมการ

สาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

๒๐. ดร.กรรณิการ์ เจริญสุข กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๒๑. ผศ.ดร.อัชฌาณัท รัตนเลิศนุสรณ์ กรรมการ

๒๒. ดร.นครินทร์ ปิ่นปฐมรัฐ กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ จันทร์สุวรรณ กรรมการ

๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริน สีระธนกุล กรรมการ

๒๕. ดร.กัลทีมา เขาว์ชาญชัยกุล กรรมการ

๒๖. ดร.ชัชวาล ศรีภักดี กรรมการ

๒๗. ดร.ธนพงศ์ สารีอินทร์ กรรมการ

๒๘. ดร.วรินทร์ บุญยะโรจน์ กรรมการ

๒๙. ดร.วิไลวรรณ สีนะกุล กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๓๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กชกร หัสโรค์ กรรมการ

๓๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ ใจบุญ กรรมการ

๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ อมรศักดิ์ชัย กรรมการ

๓๓. ดร.วราภรณ์ ศรเดช กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๓๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลักษมี วิทยา กรรมการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

๓๕. ดร.ณัฐพงศ์ วงศ์ดำเนิน กรรมการ

๓๖. ดร.ดวงหทัย สิงห์คะ	กรรมการ
๓๗. ดร.พรพรรณ รัตนสัจจะ	กรรมการ
๓๘. ดร.ศศิกานต์ สุวรรณประทีป	กรรมการ
๓๙. ดร.สามารถ ต่ายขาว	กรรมการ
สาขาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	
๔๐. ดร.ทงศักดิ์ อิ่มใจ	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
๔๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณัมเกียรติ์ เสวตเมธิกุล	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	
๔๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิภาณ ถิ่นพระบาท	กรรมการ
๔๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ วิโรจน์ชิววัน	กรรมการ
๔๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ดุสิตากร	กรรมการ
๔๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร วุฒิพัฒนพันธ์	กรรมการ
๔๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ ภูมา	กรรมการ
๔๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ ฤทธิทอง	กรรมการ
๔๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิหาร ดีปัญญา	กรรมการ
๔๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมใจ เพียรประเสริฐ	กรรมการ
๕๐. ดร.คมพันธ์ ชมสมุทร	กรรมการ
๕๑. ดร.พรภัทร์ ศิริธรรมกุล	กรรมการ
๕๒. ดร.พิชญ์ ทองขาว	กรรมการ
๕๓. ดร.วรินทร์ สุกคณิง	กรรมการ
๕๔. ดร.สิงห์แก้ว ปือกเท็ง	กรรมการ
๕๕. ดร.สุกัญญา เขิดขงาม	กรรมการ
๕๖. ดร.สุรเชษฐ์ เดชพึ้ง	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
๕๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรฤกษ์ เขยชื่น	กรรมการ
๕๘. ดร.เอกสิทธิ์ นกุลเจริญลาภ	กรรมการ
๕๙. ดร.ธีรินทร์ คงพันธ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	
๖๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทชัย ชูศิลป์	กรรมการ
๖๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุ พร้อมพุดธางกุล	กรรมการ
๖๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรสิทธิ์ ระวังวงศ์	กรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	
๖๓. ดร.นิรันดร์ วัชรอดม	กรรมการ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
๖๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิวัฒน์ มุตตามะระ	กรรมการ

สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปกรรม และงานสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๖๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษกร สุธัน ฌ อยุธยา	กรรมการ
๖๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬาลักษณ์ ไพบูลย์ฟุ้งเฟื่อง	กรรมการ
๖๗. ดร.ฉันทมน โปธิพิทักษ์	กรรมการ
๖๘. ดร.ขวัญรัตน์ จินดา	กรรมการ
๖๙. อาจารย์ศักดิ์สยาม พงษ์ดำ	กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

๗๐. ว่าที่ร้อยตรี ดร.ศรีรัฐ สิมศิริ	กรรมการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

๗๑. ดร.นุชนางค์ แก้วนิล	กรรมการ
๗๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกุล จันทโคติกา	กรรมการและเลขานุการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

หน้าที่ พิจารณาและประเมินบทความวิจัยระดับนานาชาติ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขบทความวิจัยให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิวะ วสุนธราภิวัฒก์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

การเตรียมตัวทางการเงินก่อนเกษียณอายุราชการ
กรณีศึกษา : ข้าราชการครู โรงเรียนวัดหนัง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

Financial preparation before retirement.

Case study: Government teachers at Wat Nang School, Jom Thong District, Bangkok.

ธัญสิริ โชติเวทีย์* และ ธนพัฒน์ อินทรี

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมตัวทางการเงินก่อนเกษียณอายุราชการในปัจจุบันเกี่ยวกับ ความหมายของการเกษียณอายุ การเตรียมตัวและวางแผนการใช้เงินเพื่อการเกษียณก่อนการเกษียณอายุ โดยการวิจัยครั้งนี้มีกรณีศึกษาคือ ข้าราชการครู โรงเรียนวัดหนัง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร งานวิจัยชิ้นนี้เป็นวิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือข้าราชการครูอายุ 50-60 ปี จำนวน 4 คน

ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครู โรงเรียนวัดหนัง ให้ความหมายของการเกษียณอายุไปในทางเดียวกันว่าเป็นการหยุดการทำงานเพื่อพักผ่อนและทำในสิ่งที่ตัวเองต้องการโดยที่ยังได้รับผลประโยชน์อยู่คือเงินบำนาญ และส่วนมากมีการเตรียมตัวทางการเงินก่อนการเกษียณไว้อยู่แล้ว โดยทุกคนให้ความสำคัญกับการวางแผนทั้งทางด้านการลงทุนและการเก็บออม แต่จะมีสัดส่วนในการใช้จ่ายแตกต่างกันออกไปเพียงเล็กน้อย

คำสำคัญ : การเตรียมตัวทางการเงิน, เกษียณอายุราชการ, ข้าราชการครู

Abstract

Abstract This research aims to study financial preparation before retirement in order to find out how much elderly understand about retirement and how they plan their life after regarding to financial after that. This research is a qualitative research which has a case study is government teachers, who work at Wat Nang School in Jom Thong District, Bangkok for 4 people. The key informant is teachers who are 50-60 years old and conducted by an in-depth interview.

The result came out as all the teachers in Wat Nang School are define and grasp retirement on the same page that it is resting and do whatever they want after a long hard time working while they can still have a benefit in form of pension from government. Moreover, most of them have a well financial preparation and seem to focus on investment planning and saving money. But the proportion of spending is slightly different in each person

Keyword : Financial preparation, retirement, Government teachers

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน maprang_model@hotmail.com

1. บทนำ

องค์การสหประชาชาติได้ให้นิยามว่า "ผู้สูงอายุ" คือ ประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (60+) โดยเป็นการนิยาม นับตั้งแต่อายุเกิด ส่วนองค์การอนามัยโลกยังไม่มีการให้นิยามผู้สูงอายุ โดยมีเหตุผลว่าประเทศต่างๆทั่วโลกมีการนิยามผู้สูงอายุต่างกันทั้งนิยามตามอายุเกิด ตามสังคม (Social) วัฒนธรรม (Culture) และสภาพร่างกาย (Functional markers) เช่น ในประเทศที่เจริญแล้วมักจัดผู้สูงอายุนับจากอายุ 65 ปีขึ้นไป หรือบางประเทศอาจนิยามผู้สูงอายุตามอายุกำหนดให้เกษียณงาน (อายุ 50 หรือ 60 หรือ 65 ปี) หรือนิยามตามสภาพของร่างกาย โดยผู้หญิงสูงอายุอยู่ในช่วง 45-55 ปี ส่วนชายสูงอายุอยู่ในช่วง 55-75 ปี สำหรับประเทศไทย "ผู้สูงอายุ" ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 หมายความว่าบุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย (พวงทอง ไกรพิบูลย์, 2557)

นับจากปี 2557 ต่อไปอีก 7 ปี ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2557) โดยในปัจจุบันอายุขัยโดยเฉลี่ยของคนไทยอยู่ที่ 77 ปี ขณะที่อายุวัยเกษียณอยู่ที่ 60 ปี การเกษียณอายุสามารถมาพร้อมกับค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิดมาก่อน โดยส่วนมากก็จะเกี่ยวเนื่องมาจากการรักษาสุขภาพ การวางแผนล่วงหน้า ทำให้ผู้เกษียณอายุมีการวางแผนสำหรับค่ารักษาในส่วนนี้หรือการมีประกันชีวิตที่คุ้มครองเพื่อดูแลความจำเป็นเหล่านี้เมื่อมีเกิดขึ้นมา ในความจริงแล้ว ค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดฝันเช่นนี้อาจดูเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจัดการได้ แม้แต่ในช่วงภาวะเศรษฐกิจถดถอย หากเกิดการปรับลดตำแหน่งในภาคทำงานเพราะกำลังข้ามผ่านสภาวะเศรษฐกิจซบเซาที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ ดังนั้นแล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะมีการวางแผนสำหรับการเกษียณอายุที่เหมาะสมกับความสามารถทางการเงินในแต่ละระดับและควรเริ่มต้นทำเสียแต่เนิ่นๆ (โตเกียรติมารีน, 2559)

การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณเป็นการวางแผนและจัดการทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อจัดระเบียบการเงินของบุคคลให้มีประสิทธิภาพด้วยการออม การใช้จ่าย และการลงทุน เพื่อสร้างความมั่นคงและผาสุกสำหรับบุคคลและครอบครัวในชีวิตบั้นปลายอย่างมีความสุข ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ศิริวรรณ ว่องวิรุฒิ และลดารัตน์ ศรีรัตน์, 2554) ดังนั้นการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน เพื่อให้บุคคลสามารถลดความเสี่ยงจากปัจจัยต่างๆ โดยวางแผนทางการเงินจะช่วยให้ชีวิตหลังเกษียณอายุเป็นช่วงเวลาที่มีความสุข มีชีวิตที่ควรจะเป็นในมาตรฐานที่ต้องการ (ญาดา วัลยานนท์ และ ศนินันท์ สุวรรณหงษ์, 2556)

แต่ปัจจุบันกลับพบว่ายังมีคนส่วนใหญ่ อาจต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับการเงินไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายยามเกษียณ โดย บุญเลิศ จิตธรรมณีโรจน์ และวีระชาติ กิณเลนทอง ได้ทำการศึกษาเรื่องการเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของกลุ่มแรงงานในระบบ ช่วงอายุ 25-39 ปี โดยก่อนหน้าได้ศึกษาในเรื่องเดียวกัน แต่เป็นการศึกษาสำหรับช่วงอายุ 40-60 ปี โดยการศึกษาพบว่าทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่ต่างมีแนวโน้มเป็น "กลุ่มเกษียณทุกข์" คือ ณ วันเกษียณ จะมีเงินไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายตลอดอายุขัย (รัชมี รัตน์อุบล, 2558)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจเรื่อง การเตรียมตัวทางด้าน การออมก่อนเกษียณอายุราชการ เพื่อศึกษาความหมายสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดการออมและเป็นแนวทางให้เป็นประโยชน์ต่อตัวของผู้สูงอายุในทั้งในปัจจุบันและผู้ที่กำลังก้าวสู่วัยสูงอายุ จากผลการศึกษาในครั้งนี้จะนำมาใช้เป็นแนวทางเพื่อกระตุ้นกลุ่มวัยทำงานให้เกิดการออมและให้ความสำคัญกับการเตรียมตัวเข้าสู่วัยเกษียณอายุ

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาถึงการให้ความหมายและที่มาของความหมายของการเกษียณอายุ

1.2.2 เพื่อศึกษาการเตรียมตัวทางด้านการเงินก่อนเกษียณอายุราชการ

1.3 ขอบเขต

การศึกษาเรื่อง “การเตรียมตัวทางการเงินก่อนเข้าสู่การเกษียณอายุของผู้สูงอายุกลุ่มข้าราชการ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

1.3.1. ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมการออมของผู้สูงอายุ

1.3.2 ด้านระยะเวลา การศึกษาในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาวิจัยระหว่างเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม

1.3.3 ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูล คือ ข้าราชการครู โรงเรียนวัดหนึ่ง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร อายุ 50-60 ปี จำนวน 4 คน

1.3.4 ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ศึกษา คือ โรงเรียนวัดหนึ่ง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการทำวิจัย

1.4.1 ทราบถึงการให้ความหมายและที่มาของความหมายของการเกษียณอายุ

1.4.2 ทราบถึงการเตรียมตัวทางการเงินก่อนเกษียณอายุราชการ

1.4.3 ให้อำนาจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนหันมาเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่วัยเกษียณมากขึ้น

1.4.4 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อกลุ่มคนวัยทำงานที่เป็นข้าราชการให้มีการเตรียมตัวและตระหนักถึงความสำคัญทางการเงินการออมก่อนวัยเกษียณ

1.5 ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษา

1.5.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

1.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมตัวทางการเงินก่อนเกษียณอายุราชการ

1.5.3 แนวคิดเรื่องการวางแผนและจัดการทางการเงินส่วนบุคคล

1.5.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

พจนานุกรมภาษาอังกฤษให้นิยามความหมายของคำว่า “To retire” ที่นำมาแปลเป็นภาษาไทยว่า “เกษียณอายุ” ว่า การถอนตัว การปลีกตัวออกจากสังคม หรือจากอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งวิจิตร บุญยะโท ตรี (2537: 1) ให้ความหมายของคำว่า “เกษียณ” (Retirement) ว่าหมายถึง การยุติ การถดถอย การออกจาก สังคม กลุ่มผู้ร่วมงานและชีวิตที่เดินตามเวลาของงาน

การเกษียณคือกระบวนการของการประกอบอาชีพที่เมื่อทำงานถึงอายุที่หน่วยงานหรือบริษัทกำหนดแล้วต้องออกจากงาน หมดภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ หมดความรับผิดชอบต่ออาชีพ เปลี่ยนสังคมและสภาวะจากสังคมการทำงานการเป็นลูกจ้างไปสู่การเป็นอิสระ โดยทั่วไปภาวะนี้จะมาถึงเมื่อบุคคลมีอายุประมาณ 55-70 ปี แตกต่างกันตามแต่ละประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้ยึดไว้ที่อายุ 60 ปีจึงเข้าสู่วัยเกษียณอายุ อย่างไรก็ตาม กฎของการเกษียณอายุก็ขึ้นอยู่กับอาชีพและระเบียบข้อบังคับต่างๆของแต่ละหน่วยงาน

1.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมตัวทางการเงินก่อนเกษียณอายุราชการ

การเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเมื่อเกษียณอายุแล้วรายได้ที่เคย ได้รับจะลดน้อยลง หากไม่มีการเตรียมความพร้อมด้านการเงินไว้ล่วงหน้าจะประสบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545: 525) กล่าวว่า ผู้เกษียณอายุควรมีการเตรียมความพร้อมเรื่องทรัพย์สินเงินทอง ไว้ล่วงหน้าตั้งแต่วัยกลางคน เพราะเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุแล้วโอกาสที่จะหางานที่มีรายได้สูง

เป็นไปได้ยาก การหวังพึ่งลูกหลานในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันเป็นเรื่องค่อนข้างลำบาก การมีฐานะการเงินที่มั่นคงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เกษียณอายุมีความสุขในบั้นปลายชีวิต ไม่เป็นภาระของลูกหลาน รายงานการศึกษาวิจัยทั้งในและต่างประเทศได้ข้อสรุปตรงกันว่า ความรู้สึกมั่นคงเกี่ยวกับการเงินเป็นปัจจัยสำคัญของความสุขและความพึงพอใจในตัวเอง (Papalia & Olds, 1995 อ้างถึงในปิยรัตน์ เมืองไทย, 2541: 39 ; ดารณี คำเจริญ, 2541: 106) สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ (2548, 103) ได้จัดทำคู่มือการอบรมการเตรียมความรู้เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ โดยได้แนะนำขั้นตอนการมีเงินใช้อย่างเพียงพอในวัยสูงอายุ 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ต้องมีเงินออมประมาณ 6 เท่าของค่าใช้จ่ายประจำเดือน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับช่วงเวลาที่ต้องใช้เงินอย่างฉุกเฉิน

ขั้นที่ 2 จ่ายหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยแพงที่สุดและหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิตก่อน

ขั้นที่ 3 ทำประกันชีวิตเพื่อป้องกันความเสี่ยง

ขั้นที่ 4 ร่วมออมทรัพย์กับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่างๆ สำหรับวัยเกษียณหรือทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

ขั้นที่ 5 ทำประกันสุขภาพและประกันอุบัติเหตุ

ขั้นที่ 6 นำเงินที่เหลือจาก 5 ขั้นแรก และจากค่าใช้จ่ายประจำไปลงทุนเพื่อให้รายได้เพิ่มสูงขึ้น

การเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจสามารถกระทำได้ดังนี้ (วิจิตร บุญยะโทตระ, 2537: 39 ; บรรลุ ศิริพานิช, 2550: 77-82 ; Leedy & Wynbrandt, 1987: 85-86)

1. ประมาณการรายรับในแต่ละเดือน และวิเคราะห์แหล่งที่มาของรายรับ เช่น เงินบำเหน็จบำนาญ รายได้จากเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รายได้จากดอกเบี้ย/ค่าเช่า รายได้ที่ได้รับจากบุตรหลานและแหล่งต่างๆ รวมทั้งจากการทำงานหลังเกษียณอายุ

2. ประมาณการรายจ่ายในแต่ละเดือน และวิเคราะห์รายจ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ภายหลังเกษียณ เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่ารักษาพยาบาล ค่าอาหาร เงินสำหรับทำบุญ-บริจาคเพื่อสาธารณกุศล และ เบ็ดเตล็ดอื่นๆ

3. ควบคุมค่าใช้จ่ายให้สมดุลกับรายรับ ตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกไป

4. เตรียมหางานสำรองเพื่อเพิ่มรายได้หลังเกษียณ ถ้าหากจำเป็นจะต้องหารายได้เพิ่มควรทำตั้งแต่ก่อนเกษียณเพราะจะทำให้ได้รายได้ที่ดีกว่า และการหารายได้เพิ่มหลังเกษียณจะส่งผลที่ตึงเครียดใจด้วยเนื่องจากจะไม่ใช่การลดคุณค่าของตนเองลง

5. เตรียมสะสมเงินสำรองไว้ใช้จ่ายภายหลังเกษียณอายุ ซึ่งควรเริ่มต้นสะสมตั้งแต่วัยหนุ่มสาว ในการสะสมอาจแบ่งเงินบางส่วนสะสมในรูปอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน บางส่วนสะสมในรูปทองคำ พันธบัตร และบางส่วนสะสมในรูปตัวเงิน การประกันชีวิตและสุขภาพ

6. หาความรู้ในเรื่องการลงทุนเพื่อให้ทรัพย์สินงอกเงย และเตรียมจัดทำพินัยกรรมหรือนิติกรรมต่างๆ

นฤมล สะอาดโหม (2551, 103-105) ได้แนะนำการออมเงินและการลงทุนตามช่วงวัยดังนี้

อายุ 20-30 ปี เป็นวัยเริ่มต้นทำงาน ยังไม่มีภาระรับผิดชอบมากนัก ควรออมเงินประมาณ ร้อยละ 10-15 ของรายได้ ในด้านการลงทุนสามารถลงทุนที่มีความเสี่ยงระดับสูงได้มากกว่าวัยอื่น สัดส่วนการ ลงทุนในหุ้น ตราสารหนี้ และเงินฝากที่เหมาะสมโดยเฉลี่ยคือ 50 : 25 : 25

อายุ 30-40 ปี เป็นวัยสร้างครอบครัว หน้าที่การงานเริ่มมั่นคงแต่ภาระค่าใช้จ่ายก็เพิ่มขึ้น มี การลงทุนซื้อทรัพย์สินต่างๆ ควรออมเงินประมาณร้อยละ 15-20 ของรายได้ และควรเริ่มให้ความสำคัญกับการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุ ในด้านการลงทุนควรลดระดับความเสี่ยงลง สัดส่วนการลงทุนในหุ้น ตราสารหนี้ และเงินฝากที่เหมาะสมโดยเฉลี่ยคือ 40 : 40 : 20

อายุ 40-50 ปี เริ่มเข้าสู่วัยกลางคน ครอบครัวเริ่มมั่นคง ภาระการเงิน/การผ่อนชำระหนี้สิน ต่างๆ เริ่มผ่อนคลาย ควรออมเงิน ประมาณร้อยละ 30 ของรายได้ วัยนี้ควรเริ่มลงทุนในอสังหาริมทรัพย์เพื่อ สร้างรายได้เพิ่มที่มีความเสี่ยงน้อย สัดส่วนการลงทุนในหุ้น ตราสารหนี้ เงินฝาก และอสังหาริมทรัพย์ที่เหมาะสมโดยเฉลี่ยคือ 30 : 30 : 20 : 20

อายุ 50-60 ปี เป็นวัยที่มีความมั่นคงที่สุด ควรเริ่มคิดถึงการใช้เวลาว่าง แต่คนส่วนใหญ่ เมื่อถึงวัยนี้เพิ่งเริ่มนึกถึงการวางแผน เพื่อเกษียณอายุ สัดส่วนการลงทุนในหุ้น ตราสารหนี้ เงินฝาก และ อสังหาริมทรัพย์ที่เหมาะสมโดยเฉลี่ยคือ 20 : 30 : 30 : 20 และควรซื้อ ประกันชีวิตแบบออมทรัพย์ไว้ด้วย

1.5.3 .แนวคิดเรื่องการวางแผนและจัดการทางการเงินส่วนบุคคล

การวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นกระบวนการในการประเมินและปรับปรุงเพื่อให้เกิดฐานะการเงินที่มั่นคงของบุคคล ด้วยการศึกษารายจ่ายทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องและการตัดสินใจของแต่ละบุคคล การวางแผนทางการเงินจะเกี่ยวข้องกับการจัดหา ใช้ไปใน ทรัพยากร “เงิน” ของบุคคล เช่น การออม การลงทุนตามเป้าหมายของบุคคล รางวัลของการจัดการทางการเงินที่เหมาะสมก็คือ การยกระดับมาตรฐาน การดำรงชีวิตที่สูงขึ้นและมีความมั่นคงในชีวิต

Hallman and Rosenbloom (2000) ให้คำนิยามของการวางแผนทางการเงิน เป็นกระบวนการ ประเมิน สรรค์สร้างและนำแผนทางการเงินของแต่ละบุคคลไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายทางการเงินที่แต่ละบุคคลต้องการให้บรรลุภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละบุคคล ในสหรัฐอเมริกา มีองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อดูแลในเรื่องนี้ โดยเฉพาะ ชื่อ The Certified Financial Planner Board of Standards (CFP Board) ได้ให้คำนิยามว่า การวางแผนทางการเงิน เป็นการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินชีวิต (life goals) ของบุคคล โดยผ่านการบริหารและวางแผนทางการเงินซึ่งถูกออกแบบมาของแต่ละบุคคล และ เกี่ยวข้องตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลทางการเงินของบุคคล กำหนดวัตถุประสงค์ ตรวจสอบฐานะการเงินในปัจจุบัน กำหนดกลยุทธ์และแผนทางการเงิน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในอนาคต

กล่าวโดยสรุป การวางแผนทางการเงินเป็นการพยายามเชื่อมต่อช่องว่างทางการเงินระหว่าง “เราอยู่ ณ ที่ใดในปัจจุบัน” กับ “เราต้องการไป ณ ที่ใดในอนาคต” ภายใต้เงื่อนไข ข้อจำกัดเฉพาะของแต่ละบุคคล การจัดทำแผนให้แต่ละบุคคลไม่ใช่เรื่องง่ายแต่สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ เพราะต้องการกลุ่มความรู้และทักษะพิเศษต่างๆ (a whole set of special skills and technical knowledge) เช่น การลงทุนใน หลักทรัพย์ หน่วยลงทุน ประกันชีวิต อสังหาริมทรัพย์ การจัดการมรดก และการวางแผนภาษี เป็นต้น

การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (personal finance) มีความสำคัญต่อบุคคลไม่แตกต่างไปจากการวางแผนการเงินของบริษัท (corporate finance) ที่มีความสำคัญต่อบริษัทเพราะจะช่วยให้บุคคลวางแผนการหารายได้ การใช้จ่าย การคุ้มครองชีวิต การออม การลงทุน และการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จาก เงินออมและเงินลงทุน ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงินในอนาคต เกิดความมั่นใจในการดำรงชีวิตในต่างประเทศความรู้ที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินได้ถูกรวบรวมมาเป็นแขนงวิชาชีพหนึ่ง เรียกว่า การ วางแผนทางการเงิน (financial planning) เพื่อใช้เผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปและบุคคลที่สนใจที่จะให้ คำแนะนำในเรื่องนี้ต่อผู้รับคำปรึกษาที่ต้องการที่ปรึกษา ในลักษณะมืออาชีพ สำหรับประเทศไทย เรื่องการ วางแผนทางการเงินส่วนบุคคลถือเป็นเรื่องใหม่ ยังไม่เคยมีองค์กรใดรวบรวมความรู้ด้านนี้ อย่างครอบคลุมครบถ้วนสมบูรณ์แบบ ความรู้ที่ประชาชนมีอยู่ในเรื่องนี้ จะเป็นแบบง่ายๆ เช่น การนำเงินออมไปฝากกับ สถาบันการเงิน หรือนำไปซื้อหลักทรัพย์ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้เรื่องการวางแผนทางการเงินอย่าง ลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังเป็นคำนิยมอีกด้วยว่าเรื่อง การเงินเป็นเรื่องความลับ ไม่ต้องการให้บุคคลอื่นมาทราบ หรือให้คำแนะนำ อย่างไรก็ตาม สภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน

ประชาชนมีระดับความรู้ที่สูงขึ้นและได้เคยเผชิญความยากลำบากทางด้านการเงินร่วมกันจากวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 เป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้เห็นความสำคัญของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสอันดีในการผลักดันให้มีการศึกษา เผยแพร่ความรู้ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดบุคลากรในวิชาชีพด้านการวางแผนทางการเงินให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยมุ่งหวังว่าความมั่นคงทางการเงินและชีวิตของบุคคลจะส่งผลดีต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติด้วย

1.5.4 วิจัยที่เกี่ยวข้อง

แรนดอล ฟิลลิป และเมลวิน (Randall, Phillip & Melvin, 1987: 1089) ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพของ โปรแกรมการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เกษียณอายุ โดยทำการศึกษาใน กลุ่มคนงานที่มีอายุระหว่าง 55-65 ปี พบว่า ผู้ที่ผ่านการอบรมมีความรู้และการวางแผนในการดำเนินชีวิตหลัง การเกษียณอายุดีกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการอบรม และพบว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจ และ ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนในการดำรงชีวิต จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่าแม่จะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ/เข้าสู่วัยสูงอายุในระดับหนึ่ง แต่ส่วนมากเป็นการศึกษาเพื่อชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการต่อไปและส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในกลุ่มข้าราชการที่แม่จะเกษียณอายุไปแล้วแต่ยังมีสิทธิได้รับสวัสดิการต่างๆ เช่น บำเหน็จบำนาญ ค่ารักษาพยาบาล ยังไม่มีการสร้างรูปแบบและแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของผู้จักจ้างภาคเอกชนอย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องดังกล่าวเพื่อนำข้อมูลมาสร้างรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุสำหรับครูโรงเรียนเอกชนซึ่งสามารถประยุกต์และขยายผลไปยังผู้ประกอบการอาชีพรับจ้างในภาคเอกชนทั่วไปได้

เรขา ธนนาทณะชน. (2551). ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริโภคการออมของข้าราชการครู ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนโดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ การประมาณค่าใช้จ่ายการบริโภคและการออม การศึกษารูปแบบการบริโภคและการออม และการศึกษารูปแบบการบริโภคและการออมของข้าราชการครู ผลการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะเพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายการบริโภคและการออมของข้าราชการครูเฉลี่ยอยู่ที่ 1,038,228 บาทต่อปีและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภคได้แก่ รายได้ จำนวนผู้พึ่งพิง อายุเวลาราชการ และหนี้สินทั้งหมดของครัวเรือนและพบว่าที่ระดับรายได้ 450,001-600,000 บาท ครูมีการออมมากที่สุดและระดับรายได้ 150,001-300,000 บาท มีการออมน้อยที่สุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน มีการออมมากที่สุดและจำนวนสมาชิกครอบครัว 5 คน มีการออมน้อยที่สุด ส่วนสาเหตุของการออมส่วนใหญ่คือ สามารถถอนเงินเมื่อไหร่ก็ได้ และมีจุดมุ่งหมายในการออมคือใช้เป็นทุนในการทำธุรกิจหรือประกอบอาชีพ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของข้าราชการครูคือรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนและหนี้สินทั้งหมดของครอบครัว

ทยณัฐ ชวนไชยสิทธิ์ และคณะ. (2552 :ณ-ฎ). ศึกษาแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ราชการของข้าราชการครูสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี จำนวน 450 คน โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงอายุคือ อายุน้อย (อายุไม่เกิน 40 ปี) อายุปานกลาง (อายุ 41 – 50 ปี) และอายุมาก (อายุ 51 ปีขึ้นไป) ผลการวิจัย พบว่า ช่วงอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งข้าราชการครูทุกช่วงอายุมีคะแนนเฉลี่ยการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการในระดับปานกลาง สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการในกลุ่มข้าราชการครูที่อายุน้อย พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านตัวแบบเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ราชการ กลุ่มข้าราชการครูที่อายุปานกลาง พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านตัวแบบเกี่ยวกับการเตรียม ความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการ และปัญหา/อุปสรรคในการเตรียมความพร้อม

เพื่อเกษียณอายุราชการมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการ ส่วนกลุ่มข้าราชการครูที่อายุมาก พบว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านตัวแบบเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการ ทั้งทัศนคติเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการ และการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการ นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการของข้าราชการ ครูในแต่ละช่วงอายุมีความคล้ายคลึงกัน คือข้าราชการครูทุกช่วงอายุต้องเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านการใช้เวลา โดยครอบครัวต้องสนับสนุนการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุทุกด้านในเรื่องอารมณ์/ความรู้สึก ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวัตถุ/สิ่งของ ในขณะที่ต้นสังกัด/ภาครัฐต้องสนับสนุนการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุทุกด้านในเรื่องการให้ความรู้ คำแนะนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุและการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุน/ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ

วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2550) สํารวจความคิดเห็นของประชากรอายุ ระหว่าง 18-59 ปี เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ และการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่วัยชรา รวมทั้งทัศนคติต่อผู้สูงอายุ เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประกอบเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35) เห็นว่าควรเริ่มเตรียมการเพื่อวัยสูงอายุตั้งแต่อายุระหว่าง 40-49 ปี รองลงมาอายุ 50-59 ปี และก่อน 40 ปี ตามลำดับ สำหรับประเด็นการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุส่วนใหญ่ระบุว่า เคยคิด และได้เตรียมการมากที่สุด ในเรื่อง การออมหรือสะสมเงินทอง ทรัพย์สิน รองลงมาคือการทําตัวเองให้มีสุขภาพกายที่แข็งแรง ส่วนเรื่อง ที่ไม่เคยคิดเตรียมการคือ เรื่องการทำศพสำหรับตัวเอง และการทำงานให้ชุมชน หรือเป็นอาสาสมัครเมื่ออยู่ใน วัยสูงอายุ และเมื่อสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเต็มใจและความสามารถในการจ่ายเงินสะสม เพื่อเป็นหลักประกันยามสูงอายุหากต้องจ่ายเงินให้รัฐเดือนละ 200 บาท และเมื่ออายุครบ 60 ปี จะได้รับเงินบำนาญเดือนละ 2,000 บาทนั้น มีกลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งเท่านั้น (ร้อยละ 49.4) ที่ระบุว่าเต็มใจและ สามารถจ่ายเงินให้รัฐได้

2. วิธีกราดำเนินวิจัย

วิธีวิทยาการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกวิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยาเป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาประสบการณ์ชีวิตประจำวันที่ได้ประสบของบุคคลและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่างๆ ผ่านการสนทนากับบุคคลนั้น

เพื่อค้นหาการเตรียมตัวทางการเงินก่อนเกษียณอายุราชการ จากทัศนคติของข้าราชการครูที่มีอายุระหว่าง 50-60 ปี ในโรงเรียนวัดหนึ่ง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่มีอายุระหว่าง 50-60 ปี ในโรงเรียนวัดหนึ่ง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวผู้วิจัย เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และวิธีการต่างๆ เช่น การจดบันทึก การบันทึกเสียง
2. อุปกรณ์ภาคสนาม ประกอบด้วย
 - 2.1 เครื่องบันทึกเสียงที่สะดวกในการใช้งาน

2.2 สมุดจดบันทึก ปากกา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลในระดับทุติยภูมิโดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้องานวิจัยและได้เริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนวัดหนึ่ง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โดยมีการพูดคุยตะล่อมถาม (Probe) เพื่อให้ข้อมูลได้คำสำคัญ (Key word) แล้วถามต่อไปเรื่อยๆร่วมกับการสังเกตซึ่งผู้วิจัยจะต้องอาศัยความไวเชิงทฤษฎีในการเก็บข้อมูลและตีความจนเกิดการอ้อมตัวของข้อมูลจึงยุติการสัมภาษณ์

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กระบวนการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ คือ ใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ผู้วิจัยตรวจสอบแหล่งข้อมูลทางเวลา ตำแหน่ง บุคคลที่แตกต่างกันแล้วตรวจสอบว่ามีข้อมูลต่างกันหรือไม่อย่างไร

3. ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมตัวทางด้านการเงินก่อนเกษียณอายุราชการของข้าราชการครู โรงเรียนวัดหนึ่ง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โดยผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการเกษียณอายุในทัศนะของผู้สูงอายุ

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 “กำหนดที่ทางหน่วยงานให้หยุดการทำงาน การเลิกจ้าง หมดเวลาทำงาน”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 “เวลาที่ได้พักผ่อน ได้ตัดสิ่งที่หมกมุ่นออก ได้เป็นอิสระเสรี หยุดพักหยุดทำงานเพื่อพักผ่อนในวันสูงอายุ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 “การได้พักผ่อนจากการทำงานมาทั้งชีวิตที่รู้สึกเหนื่อยตลอด เหมือนเป็นการหยุดโดยที่ยังได้รับผลประโยชน์อยู่ก็คือ บำนาญ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 “การหมดหน้าที่ในการทำงานหรือหยุดการประกอบอาชีพ เป็นช่วงที่สามารถหาความสุขให้ตัวเองหลังจากที่ทำงานมาเหน็ดเหนื่อย”

2. ความหมายของการเตรียมตัวทางด้านการเงินเพื่อการเกษียณอายุในทัศนะของผู้สูงอายุ

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 “การวางแผนในการใช้จ่ายเงินให้เหมาะกับเงินที่จะได้รับหลังเกษียณ จะได้ไม่ต้องดิ้นรนและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 “การเตรียมตัวยอมรับเพื่อช่วยเหลือตัวเอง โดยที่จะต้องไม่เป็นภาระของผู้อื่น”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 “การวางแผนการใช้เงินในตอนแก่ ว่าควรเก็บเท่าไรและใช้เงินไปกับอะไรบ้าง”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 “เป็นการวางแผนและการจัดเตรียมเพื่อจะได้มีความมั่นคงในบั้นปลายของชีวิต”

3. การเตรียมตัวทางด้านการเงินเพื่อการเกษียณอายุของผู้สูงอายุ ผลการศึกษามีดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 “ซื้อสลากออมสิน สลาก.ก.ส. เพราะมีความมั่นคงสูง มีโอกาสถูกรางวัลและได้ผลตอบแทนมากกว่าดอกเบี้ยยจากฝากธนาคารธรรมดา”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 “ปล่อยกู้เงินโดยให้คนเอาที่ดินมาจำนองไว้ดำเนินเรื่องผ่านกรมที่ดิน เราก็จะได้ดอกเบี้ยจากการปล่อยกู้นี้เรียกว่าการขาย

ฝาก , ทำกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.) แล้วจะได้เงินคืน 1 ล้านบาทก็นำไปลงทุนกับบอสังหาริมทรัพย์คือซื้อคอนโด , เปิดร้านกาแฟเพราะว่าสนุกในการทำ ไม่เหงาเพราะได้คุยกับผู้คนมากมายและที่สำคัญคือไม่เสียค่าเช่าที่ในการขาย”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 “เล่นหุ้นเพราะชอบความเสี่ยงและคิดว่าได้ผลตอบแทนสูง , ฝากประจำเพราะเป็นการบังคับตัวเองในการออมเงินเพื่อนำไปเป็นทุนให้แก่ลูกหลาน”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 “เล่นหุ้นเพราะได้เงินค่อนข้างเร็ว , ซื้ออสังหาริมทรัพย์ไว้เก็งกำไรเพราะในอนาคตที่ดินจะต้องแพงขึ้นและเวลาเราต้องการใช้เงินสามารถนำที่ตรงนี้ไปขายแล้วนำเงินมาใช้ได้ , ซื้อสลากออมสินเพราะเราแค่ลงทุนแต่มีโอกาสที่จะได้เงินคืนอยู่แล้วไม่มีขาดทุนแน่นอน”

4. แผนการใช้เงินหลังการเกษียณอายุ

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 “10% นำไปใช้จ่ายฉุกเฉินหยิบออกมาใช้ได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว เช่น เอาไว้ช่วยงานต่างๆ , 50% ค่าใช้จ่ายส่วนตัว , 40% เก็บออมระยะยาว”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 “30% ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน , 50% ให้ครอบครัวคือนำไปสนับสนุนบุตรธิดา , 20% ทุนในการทำกิจการร้านค้า”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 “20% ฝากประจำ , 30% เล่นหุ้น , 20% ไปเที่ยว , 30% ค่าใช้จ่ายประจำวันและอื่นๆ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 “30% ค่าใช้จ่ายส่วนตัว , 20% ให้ครอบครัว เช่น ลูก สามี , 40% ลงทุนต่อทางด้านอสังหาริมทรัพย์และหุ้น , 10% การกุศล”

4.สรุปผลและอภิปรายผล

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้สูงอายุในช่วงอายุ 50-60 ปี ได้ให้ความหมายของการเกษียณอายุไว้ว่าเป็นการหยุดทำงานเพื่อพักผ่อนและได้ใช้ชีวิตหาความสุขในแบบที่ตนเองต้องการ โดยที่ยังได้รับเงินเดือนอยู่นั้นก็คือบำนาญ และความหมายของการเตรียมตัวทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุในทัศนะของผู้สูงอายุ คือ การวางแผนการใช้เงินให้เหมาะกับรายรับหลังเกษียณเพื่อความมั่นคงในการช่วงบั้นปลายชีวิตและจะได้ไม่เป็นภาระของผู้อื่น นอกจากนี้ยังได้เตรียมตัวทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุไว้ ดังนี้ (1) ซื้อสลากออมสิน สลากธ.ก.ส. เพราะมีความมั่นคงสูง มีโอกาสถูกรางวัลและได้ผลตอบแทนมากกว่าดอกเบี้ยจากฝากธนาคารธรรมดา และทำได้ง่ายเพียงแค่ลงทุนแต่มีโอกาสที่จะได้เงินคืนอยู่แล้วไม่มีขาดทุนแน่นอน (2) บล่อยกัเงินโดยให้คนเอาที่ดินมาจำนองไว้ดำเนินเรื่องผ่านกรมที่ดิน เราก็จะได้ดอกเบี้ยจากการปล่อยกู้นี้เรียกว่าการขายฝาก (3) ทำกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) แล้วจะได้เงินคืน 1 ล้านบาทก็นำไปลงทุนกับอสังหาริมทรัพย์คือซื้อคอนโด (4) เปิดร้านกาแฟเพราะว่าสนุกในการทำ ไม่เหงาเพราะได้คุยกับผู้คนมากมายและที่สำคัญคือไม่เสียค่าเช่าที่ในการขาย (5) เล่นหุ้นเพราะชอบความเสี่ยงและคิดว่าได้ผลตอบแทนที่สูงและรวดเร็ว (6) ฝากประจำเพราะเป็นการบังคับตัวเองในการออมเงินเพื่อนำไปเป็นทุนให้แก่ลูกหลาน (7) ซื้ออสังหาริมทรัพย์ไว้เก็งกำไรเพราะในอนาคตที่ดินจะต้องแพงขึ้นและเวลาเราต้องการใช้เงินสามารถนำที่ตรงนี้ไปขายแล้วนำเงินมาใช้ได้ นอกจากการเตรียมตัวทางการเงินเพื่อการเกษียณแล้ว ผู้สูงอายุได้มีการวางแผนการใช้เงินหลังเกษียณว่าเงินส่วนมากจะนำไปใช้กับค่าใช้จ่ายส่วนตัว เช่น ค่าอาหาร เสื้อผ้า ค่าเดินทางไปสถานที่ต่างๆ รองลงมาคือการเก็บออมระยะยาวและนำไปลงทุนเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับเงิน ถัดมาจะเป็นการนำไปเที่ยวเพื่อหาความสุขให้แก่ตนเองและครอบครัว ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าเลี้ยงดูบุตร ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว การบริจาค จะมีเปอร์เซ็นต์ในการใช้จ่ายน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัย

การเตรียมตัวทางด้านการเงินของข้าราชการครูก่อนวัยเกษียณควรเริ่มตั้งแต่เนิ่นๆ คือ เริ่มตั้งแต่ช่วงแรกของการทำงาน ควรมีการวางแผนการลงทุนในระยะยาวไว้ด้วย ต้องมีการเก็บออมตั้งแต่แรกโดยแยกส่วนเงินที่จะออมกับเงินที่จะใช้จ่ายไว้อย่างชัดเจน และแผนที่วางไว้เรื่องการใช้จ่ายเงินควรทำให้ได้จริงเพราะส่วนมากมักจะติดการเป็นหนี้ คือ ต้องซื้อของ ดาวน์บ้านหรือรถเป็นหนี้บัตรเครดิตตลอด ควรระงับกิเลสของตนเองให้ได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะข้าราชการครูอายุ 50-60 ปีเท่านั้น การศึกษาต่อไปควรศึกษากลุ่มบุคคลที่มีช่วงอายุน้อยกว่านี้ด้วยเพราะจะได้รับรู้ถึงการเตรียมตัวที่แตกต่างกันออกไป
2. ในการศึกษาครั้งหน้าควรศึกษาถึงอุปสรรคในการเตรียมตัวทางด้านการเงินก่อนเกษียณ

5. เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2557). จำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุไทยในภาพรวม. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก www.dop.go.th
- [2] โตเกียวมารีน. (2559). เกษียณอายุหมายถึงอะไร ในขณะที่เวลาเดินผ่านไปเร็วเช่นนี้?. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก www.tokiomarine.com
- [3] ทฤษฎี ขวนไซลิท และคณะ. (2555). รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงาน กรณีศึกษาครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดนนทบุรี. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <http://ird.stou.ac.th/dbresearch/fDetail.php?fid=65>
- [4] พวงทอง ไกรพิบูลย์. (2557). ผู้สูงอายุ (Older person). [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 15 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <http://haamor.com/th>
- [5] พัฒนี ทองพืง. (2556). “การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ: กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร”. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- [6] สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2552). ความรู้เบื้องต้นการวางแผนทางการเงิน. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก www.set.or.th
- [7] อรวรรณ กุลจิจัง. (2554). “ประสบการณ์ชีวิตของผู้สูงอายุโรคพาร์กินสัน ในจังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- [8] Ajzen, I and Fishbein, M. (1980). Understanding Attitude and Predicting Social Behavior. New Jersey: Prentice-Hall.
- [9] Garrett, S. Personal finance workbook for dummies, Hoboken, NJ : wile.(2008)
- [10] McPherson, B. and Guppy, N. (1979). Preretirement Life-style and the Degree of Planning for Retirement. Journal of Gerontology. 34(2).